

partii naleraq

UPA2016/67

Nunatsinni erngup nukinga atorlugu pilersuinissamut kiisalu avammut niueruteqarnissamut periarfissat unammilligassallu erngup nukinganik nukissiuuteqarfiusuni piukkunnaatilinnilu Naalakkersuisut nalunaarusiornissamut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiami erngup nukinganik nukissiorfinnik pilersitsinissamut aningaasalersuinissaq kiisalu tamatumunnga periarfissat ilaatinneqassapput. Nalunaarusiaq kingsinnerpaamik inatsisartunut UKA2017-imik saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Atorluaanerup iluatsinnerpaaffiunissaa qanoq ittuusinnaaneranik siunnersuuteqartoq Anthon Frederiksen, Partii Naleraq, erngup nukianik nunatta avataanut tunisassiulernissamik siunnersuuteqarneranik qujaffigerusupparput.

Ilumoorpormi misissuinerpassuit amerlasuut akisuullu Amitsuarsuit tasersuanut tunngasut qularnanngittumik pigineqareerput, soorlu ilisimaneqartoq nunavissuaq nunatta kitaatungaaniittooq annertusiartuinnartumik nukimmik mingutitsinngitsumik pisariaqartitsisoq. Soorluttaaq aamma illersornissamut isumaqatigiissutip nutarternissaa aamma eqqartulereerippuit, tamakkulu ilanngullugit aammalu naassaanngiusartumik imermik mingoqanngittumik peqarnerput ilanngullugu isumaqatigiinniarnermi qitiutinnissaat Naalakkersuisunut sakkortuumik kaammattuutigerusuppagut. Taama aallarniuteqarluta immikkoortoq 67 erngup nukinganik tunisassiulernissamik pilersitsinissamik siunortalik oqaaseqarfigissuarput.

Qaavatigullu aamma ilisimavarput ukiup nikinnerani Paris-imik COP 21 atsioqatigiinnertalimmik naammassineqarpoq nunarsuarmioqatigiinnut pisussaaffiliisumik, taamaattumik tunngavissaqarluarpugut, nammineq nunatsinni nukimmik mingutitsinngittumik annertusaanitta saniatigut avammut tunisassiarineqarsinnaaneranik misissuinissatsinnut. Alcoa, nunatsinnut iluaquutasussaanngitsoq pisortatigoortumik unitseriarlugu aningaasarpassuit pilersaarummut atornikuusagut ugguuna siunnersuutikkut iluaquṭissanngortinnissaat aqqutissiuunniartigu, assortuuffiusariaqanngilarluunniit, taamaattumik partiit tamaasa iluatitsinissamut qaaqqzagut, suliaq aallartinniarli, iluatitsinngortsoorneq iluatitsinngortinniartigu. Suliaqqinnermilu aamma ilanngullugu erngup nukiliortiini imeq nukilerioreernerup kingorna avammut kuutsiinnarneqartartup aamma tunisassiarineqarsinnaanerata misissornissaa ilanngullugu kaammattuutigarput. Tassami tungitsinniit eqqaariikkatsituut –

Naalagaaffiit Peqatigiit (United Nations) arlalinnik nalunaarusiaqarpoq nunarsuarmi inuit amerliartuinnarnerat ilutigalugu, aammalu mingutitsinerup kingunerisaanik, imermik pisariaqartitsilluinnartut. 2012-mi nalunaarusiaq malillugu imermik 2012-mi mingoqanngittumik/minguujakkamik pisariaqartitsisut 800 miliuuningajaasut, siornalu 2015-mi 600 miliuunit sinnersimassagaat, kisitsilli taanna angineruvoq. Nalunaarusiapi allap siulittuutigaa ukioq 2025-mi, tassa ukiut 9-nginnaat massakkumiit qaangiuppata nunarsuarmi inuit 1.8 miliartit imissaaleqinermik eqqugaasimassasut. Ernumanaqaaq tamakku atuarlugit, taamaattumik nunatsinni iliuuseqarnissatsinnik pisussaaffimmik annertuupilussuarmik peqarpugut isiginngitsuusaarsinnaanngisatsinnik, pilersaarusrorlatalu aallartittariaqarnitsinnik aamma tikkuussisunik.

Pisuussutigut assiginngitsut eqqartoqartaarpagut, ilai isumaqataaffigalugit ilaalli aamma isumaqatigiinngiffagalugit, qularnanngilarli una pisuussuterput tamatta

isumaqatigiissutigisinnassuarput, iluaqtigisinnaagatsigu pinngortitatsinnut ajoquisiinertaqanngitsumik, aammalu nunarsuarmioqatitta pisariaqartilluinnagaanik. 2004-mi imeq sermerlu pillugit inatsisiliorpugut, taannalu uagut tungitsinniit kinguarsaqqinnagu naleqqussartariaqaleripput isumaqarpugut.

Makku qularnaapput:

nunarsuarmioqatitsinnit pisariaqartinneqavippoq,

pisuussutigaarput,

mingunneqanngitsumik nunanut allanut tunisassiarisinnaavarput, nunarsuarmi ajorerulerermik isigineqaatigilernaviangnilarput.

Pisuussutit tassaasarput, inunniq pisariaqartinneqartut, naleqartut.

Taama oqaaseqarluta siunnersuut tamakkiisumik taperserparput, inuussutissarsiornermillu ataatsimiititaliamut aammalu nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliamut suliaq ingerlateqqillugu

Qujanaq